EUROOPAN PARLAMENTTI

KANSALAISVAPAUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNTA

Tiistai 18. tammikuuta 2005, klo 9.00–12.30

Rue Wiertz, 60 – Bryssel
Altiero Spinelli (ASP) -rakennus, kokoushuone 3G3

Julkinen seminaari: Eurooppalaisen rikosoikeuden laadun parantaminen

Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen II-107–II-110 artikloissa (jotka vastaavat perusoikeuskirjan 47–50 artikloja) sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 6 ja 13 artikloissa määritellään "oikeus oikeudenkäyntiin", joka unionin ja jäsenvaltioiden on taattava kansalaisilleen niiden toimivaltuuksien mukaisesti. Kyseinen oikeus oikeudenkäyntiin sisältää oikeuden tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, puolueettomaan tuomioistuimeen, oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin kohtuullisen ajan kuluessa sekä oikeuden saada oikeusapua. Näiden oikeuksien suojaaminen on välttämätöntä varsinkin rikosoikeudenkäynneissä.

Suojelu kuuluu ensinnäkin luonnollisesti jäsenvaltioille, jotka takaavat suojelun toimivaltansa puitteissa maan perustuslakijärjestyksen ja oikeudellisten perinteiden mukaisesti. Tätä taustaa vasten liittyminen Euroopan unioniin edellyttää seuraavaa:

- *ensinnäkin Euroopan unionin kansalaisille on taattava vertailukelpoinen kohtelu välittämättä heidän olinpaikastaan unionissa ja*
- *toisaalta on vahvistettava jäsenvaltioiden välistä luottamusta, jotta tuomiot voitaisiin tunnustaa vastavuoroisesti ja jotta jäsenvaltiot voisivat sallia omien kansalaistensa oikeudenkäynnin jossakin toisessa jäsenvaltiossa.*

Ehdotuksessa perustuslaiksi (III-260 artikla) ja Haagin ohjelmassa (3.2 kohta) tunnustetaan täsmällisesti arvioinnin merkitys vastavuoroisen luottamuksen ja molemminpuolisen tunnustamisen kannalta. On tärkeää valmistella jo nyt arviointiin tarvittavia käytännön välineitä, esimerkkeinä mainittakoon tiedonvaihdon ja koulutusmahdollisuuksien tehostaminen eurooppalaisen rikosoikeuden laadun parantamiseksi.

Strasbourgin ja Luxemburgin oikeuskäytännössä tunnetaan jo jäsenvaltioille yhteinen viitekehys, mutta vastavuoroinen luottamus vahvistuisi varmasti, jos jäsenvaltiot voisivat – määriteltyään yhteiset indikaattorit – arvioida toisiaan samalla tavalla kuin muilla kansalaisvapauksien, oikeus- ja sisäasioiden aloilla. Jos kyseinen toiminta osoittautuisi myönteiseksi, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan 1 kohdan c alakohtaan perustuva puitepäätös voisi olla asianmukainen oikeusperusta asiassa.

* * *

Seminaarissa voitaisiin käsitellä seuraavia aiheita[1], jotka liittyvät oikeuden laadusta jäsenvaltioissa annettavan suositusluonnoksen esittelijän Antonio COSTAn sekä rikosoikeudenkäyntien yhteydessä tietyistä oikeudenkäyntimenettelyä koskevista oikeuksista annetun puitepäätösehdotuksen esittelijän Kathalijne BUITENWEGin työhön

Ohjelmaluonnos

9.00 Työskentelyn avaus, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puheenjohtaja **Jean-Louis BOURLANGES**

Ensimmäinen osa – oikeuslaitosten laadun vastavuoroinen arviointi: kansallisten instituutioiden ja Euroopan unionin toimielinten toimet

9.05 Euroopan komission varapuheenjohtajan **Franco FRATTINIn** puheenvuoro

Esitys sisältää seuraavia aiheita:
- *jäsenvaltioiden vastavuoroisten arviointijärjestelmien toiminta käytännössä (Schengen, terrorismi, laajentuminen) indikaattoreiden määrittelyn, valvontaohjelmien ja -menettelyjen, tulosten käsittelyn huomioon ottamisen osalta...;*
- *ensimmäiset tulokset jäsenvaltioiden toteuttamista unionin toimista, jotka koskevat vastavuoroista tunnustamista oikeuden alalla ja etenkin eurooppalaista pidätysmääräystä;*
- *Haagin sopimuksen tulevaisuudennäkymät*

9.20 Euroopan unionin jäsenvaltioiden ylimpien tuomioistuinten kokemukset ja näkökannat[2], Ranskan korkeimman oikeuden ensimmäinen presidentti ja EU:n ylimpien tuomioistuinten presidenttien verkoston presidentti **Guy CANIVET**

Äskettäin tapahtunut verkoston luominen, joka seurasi Euroopan unionin ylimpien hallintotuomioistuinten järjestön[3] perustamista, osoittaa, että ylimmät kansalliset tuomioistuimet ovat aikaisempaa kiinnostuneempia jakamaan kokemuksiaan koko unionissa. Koska pyrkimyksenä on parantaa Euroopan oikeudellisen alueen toimintaa, olisi jo nyt aika ottaa Euroopan unionin tasolla huomioon kyseisten elinten arviot ja odotukset.

9.30 Korkeimman tuomarineuvoston kokemukset ja näkökannat
Italian korkeimman tuomioneuvoston jäsen, oikeudellisten neuvonantajien eurooppalaisen verkoston (RECJ) johtaja **Luigi BERLINGUER**

Kyseinen verkosto on perustettu 20. toukokuuta 2004[4], ja sen tarkoituksena on yhdistää laitosten kokemukset ja säilyttää oikeustoimien autonomia ja tehokkuus jäsenvaltioissa.

9.40 Oikeuslaitosten laatuindikaattorien tarkastelu, oikeuden tehokkuutta valvova eurooppalainen komitea, Euroopan neuvosto (CEPEJ)[1]

[1] Koska puheaika on rajoitettu 10 minuuttiin, puhujat voivat etukäteen toimittaa sihteeristölle esityksestään laajemman kirjallisen version (mikäli mahdollista, englanniksi tai ranskaksi), joka jaetaan seminaarissa.
[2] Lisätietoja seuraavassa osoitteessa: http://www.courdecassation.fr/relations internationales.
[3] Lisätietoja seuraavassa osoitteessa: http://www.raadvst-consetat.be
[4] Lisätietoja verkoston pääsihteeriltä Bert van Deldeniltä osoitteesta encj@rvdr.drp.minjus.nl.

CEPEJ:n presidentti **Eberhard DESCH** (kansainvälisistä asioista vastaavan yksikön johtaja, Saksan oikeusministeriö) ja oikeudellisten asioiden pääsihteeri **Guy DE VEL,** Euroopan neuvosto

10.00 Eurojustin näkökulma
Toimielintenvälisen ryhmän puheenjohtaja François FALLETTI, Eurojust

10.10–10.30 – Keskustelu

Toinen osa: Oikeuslaitoksen laadun parantaminen: kansalaisten, oikeuden alan toimijoiden sekä kansalaisjärjestöjen odotukset

10.30 Oikeuslaitoksen käyttäjien esittämä pyyntö oikeuden laadusta
Yleisen syyttäjän sijainen (Cour d'appel, Pariisi) ja Poitiersin yliopiston opettaja **Jean-Paul JEAN**

10.40 Asianajajien näkökulma
Puolustusasianajajien eurooppalaisen järjestön (European Criminal Bar Association (ECBA)) puheenjohtaja **Han JAHAE** ja ECBA:n oikeudellisen osaston puheenjohtaja **Taru SPRONKEN**
Euroopan unionin asianajajaliittojen neuvoston (CCBE) puheenjohtaja **Bernard VATIER**

10.55 Tuomarien näkökulma
Tuomarien kansainvälisen liiton pääsihteeri Antonio MURA ja Demokratiaa ja oikeuksia puolustavan tuomarien eurooppalaisen järjestön (MEDEL) puheenjohtaja **Ignazio JUAN PATRONE**

11.10 Kansalaisjärjestöjen näkökulma
Susie ALEGRE, oikeudellisten asioiden toiminnanjohtaja, Amnesty International
Euroopan unionin pysyvä edustaja, **Antoine MANDELIN,** ihmisoikeuksia puolustavassa kansainvälisessä liitossa (FIHD)
Fair Trials Abroad -järjestön puheenjohtaja **Stephen JAKOBI**

11.40–2.10 – Keskustelu

12.10 Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan jäsenten ja esittelijöiden **Kathalijne Maria BUITENWEGin** ja **António COSTAn** loppupuheenvuoro

[1] Lisätietoja osoitteesta http://www.coe.int/T/E/Legal_Affairs/Legal_co-operation/Operation_of_justice/Efficiency_of_justice/.

Bibliographie

Site internet: disponible en janvier

Fiches thématiques sur l'ELSJ : http://www.europarl.eu.int/comparl/libe/elsj/zoom_in/default_fr.htm#4
Livre vert sur le rapprochement, la reconnaissance mutuelle et l'exécution des sanctions pénales dans L'Union européenne (COM((2004)334): http://www.europa.eu.int/eur-lex/pri/fr/dpi/gpr/doc/2004/com2004_0334fr01.doc
Livre vert sur la reconnaissance mutuelle des mesures de contrôle présentencielles non privatives de liberté (COM(2004)562): http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/gp_30112004/gp_fr.pdf
Convention relative à l'entraide judiciaire en matière pénale (JO C 197 du 12.07.2000) : http://europa.eu.int/eur-lex/pri/fr/oj/dat/2000/c_197/c_19720000712fr00010023.pdf
Décision-cadre du 13 juin 2002 relative au mandat d'arrêt européen et aux procédures de remise entre Etats membres (JO L 190 du 18.7.2002) : http://europa.eu.int/eur-lex/pri/fr/oj/dat/2002/l_190/l_19020020718fr00010018.pdf
Décision-cadre du 22 juillet 2003 relative à l'exécution dans l'Union européenne des décisions de gel de biens ou d'éléments de preuve (JO L 196 du 02.8.2003): http://europa.eu.int/eur-lex/pri/fr/oj/dat/2003/l_196/l_19620030802fr00450055.pdf
Proposition de décision-cadre du Conseil relative au mandat européen d'obtention de preuves (COM (2003)0688): http://europa.eu.int/eur-lex/fr/com/pdf/2003/com2003_0688fr01.pdf
Proposition de décision-cadre du Conseil relative à certains droits procéduraux accordés dans le cadre des procédures pénales dans l'Union européenne (COM (2004)0328) : http://europa.eu.int/eur-lex/fr/com/pdf/2004/com2004_0328fr01.pdf

ANNEXE

Secrétariat du séminaire	Téléphone	Adresse	Adresse e-mail
Emilio DE CAPITANI **Chef de Division**	**32.2.284.35.08**	**Parlement européen** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 032** **1047 Bruxelles**	**ip-libe@europarl.eu.int**
Antoine CAHEN **Administrateur**	**32.2.284.06.60**	**Parlement européen** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 014** **1047 Bruxelles**	
Ryszard DE GROOT **Assistance**	**32.2.284.07.95**	**Parlement européen** **Rue Belliard 89** **RMA 01J036** **1047 Bruxelles**	

Ilmoitus henkilöille, jotka haluavat osallistua seminaariin

Tämä seminaari on yleisölle avoin. Niiden osanottajien, joilla ei ole Euroopan parlamentin henkilöstökorttia, on kuitenkin turvallisuussyistä hankittava etukäteen kulkulupa. Kulkulupaa tarvitsevia henkilöitä pyydetään ottamaan yhteyttä seminaarin sihteeristöön 15. tammikuuta 2005 mennessä.